

Puolustusministeriö

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ydinenergiain 4 §:n ja 69 §:n sekä rikoslain 34 luvun 6 §:n muuttamisesta

Puolustusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ydinenergiain 4 §:n ja 69 §:n sekä rikoslain 34 luvun 6 §:n muuttamisesta. Sisäministeriö lausuu asiasta seuraavasti:

Yleistä

Voimassa olevassa lainsäädännössä ydinräjähteen tuominen Suomeen tai sen kuljettaminen, toimitaminen tai hallussapito Suomessa on täysin kiellettyä. Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi ydinenergiain ydinräjähteiden kieltoa koskeva säännös. Jatkossa ydinenergiain ei sisältyisi enää kansallista ydinräjähteiden maahantuonnin, valmistamisen, hallussapidon ja räjäyttämisen kieltoa. Lisäksi ydinenergiain ydinräjähdერიkosta koskeva viittaussäännöstä rikoslakiin muutettaisiin siten, ettei kumottua ydinenergiain säännöstä enää mainittaisi siinä.

Varautuminen ja väestönsuojelu

Sisäministeriö tuo esiin, että ehdotetulla ydinenergiain muutoksella olisi merkittäviä vaikutuksia pelastustoimen varautumiseen ja väestönsuojeluun. Lisäksi muutoksella olisi merkittäviä vaikutuksia poliisin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisen näkökulmasta poliisin varautumiseen.

Muutoksen myötä viranomaisten olisi varauduttava tilanteisiin, joissa ydinräjähteitä tuodaan, kuljetetaan tai pidetään hallussa Suomessa. Tämä edellyttäisi turvallisuusviranomaisten, kuten pelastustoimen ja poliisin koulutuksen ja harjoitustoiminnan vahvistamista, viranomaisyhteistyön selkeyttämistä ja vahvistamista (STUK, Puolustusvoimat, sisäministeriö, poliisi, hyvinvointialueiden pelastuslaitokset) sekä pelastustoimen ja poliisin ennakkollisen tiedonsaannin varmistamista kaikissa tilanteissa, joissa ydinräjähteitä kuljetetaan tai pidetään Suomessa. Lisäksi tämä edellyttäisi suorituskykyjen turvaamista RN-uhkia sisältäviin onnettomuuksiin. Esimerkiksi poliisilla ja pelastustoimella tulee olla riittävät valmiudet vastata onnettomuuteen esimerkiksi tilanteessa, jossa ydinmateriaalin tai -aseen maateitse tapahtuva kuljetus on osana liikenneonnettomuutta.

Valmiusjärjestelyt

Voimassa olevan ydinenergiain 7 p §:ssä säädetään valmiusjärjestelyistä. Pykälän 1 momentin mukaan ydinenergian käytön valmiusjärjestelyjen suunnittelun tulee perustua häiriö- ja onnettomuustilanteita koskeviin analyyseihin sekä niiden perusteella arvioituihin seurauksiin. Pykälän 2 momentin mukaan ydinlaitoksen valmiusjärjestelyjen suunnittelussa on varauduttava siihen, että laitokselta voi päästä ulos merkittävä määrä radioaktiivisia aineita. Pykälän 3 momentin mukaan ydinlaitoksella on oltava valmiusjärjestelyjen suunnitteluun ja valmiustilanteisiin koulutettuja henkilöitä (valmiusorganisaatio), joiden tehtävät on määriteltävä ja joilla on oltava tehtävien mukaiset tilat, varusteet ja viestintäjärjestelmät. Pykälän 4 momentin mukaan valmiusjärjestelyt on sovittava yhteen

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 26
00023 Valtioneuvosto

Kirkkokatu 12
Helsinki

0295 480 171
+358 295 480 171

kirjaamo.sm@gov.fi
www.intermin.fi

viranomaisten laatimien pelastus- ja valmiussuunnitelmien kanssa ottaen huomioon, mitä pelastuslaissa (379/2011) säädetään.

Sisäministeriö tuo tässä yhteydessä esiin, että koska kyse ei ole ydinenergian käytöstä, ydinenergialain 7 p §:n velvoitteet eivät kattane luonnoksessa esitettyjä uusia tilanteita. Sisäministeriö esittää harkittavaksi, että valmiusjärjestelyistä säädettäisiin myös näiden uusien skenaarioiden osalta.

Osastopäällikkö, Kansliapäällikön sijaisena

Jukka Aalto

Asiantuntija

Ella Stenroos

Liitteet

Jakelu PLM Puolustusministeriö

Tiedoksi

VN/7624/2026-SM-97

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: